

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 3 päivänä helmikuuta 2016

80/2016

Merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Voimaantulo

Merimieseläkelain muuttamisesta annettu laki (78/2016) tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Sitä sovelletaan eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen sekä merimieseläkelain (1290/2006) soveltamisalaan kuuluvassa työsuhteessa tehtyyn työhön 1 päivästä tammikuuta 2017 lukien.

Merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain 97 §:n 1 momentin 6 kohtaa ja 100 §:n 2 momenttia sovelletaan potilasvahinkolain (585/1986) tai raideliikennevastuulain (113/1999) mukaiseen korvaukseen, jonka vakuutustapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen.

2 §

Eläketurvan sopeuttaminen yleiseen eliniän muutokseen

Alin vanhuuseläkeikä, osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen alaikäraja ja työraueläkkeen alaikäraja vahvistetaan merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain 88 §:n ja työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain (69/2016) 83 §:n mukaisesti ensimmäisen kerran 1965 syntyneille työntekijöille vuodelle 2027.

Työkyvyttömyyden alkaessa ennen vuotta 2027 vain työkyvyttömyyseläkkeen alkamiseen mennessä ansaittu eläke muunnetaan elinaikakertoimella.

3 §

Lykkäyskorotus

Vuonna 1948 ja sitä ennen syntyneen työntekijän vanhuuseläkettä lykkäessä eläkettä korotetaan 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 68 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 68 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

Vuonna 1949—1953 syntyneelle työntekijälle lasketaan merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain 11 ja 16 §:ssä tarkoitettu lykkäyskorotus aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 2017 alkaen.

Vuonna 1939 ja sitä ennen syntyneen työntekijän vanhuuseläkettä lykkäessä eläkettä korotetaan 0,6 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään

myöhemmäksi 65 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus laskeetaan 65 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

4 §

Siirtymäajan korotettu karttuma

Vuoden 2025 loppuun eläkettä karttuu työansioista 1,7 prosenttia vuodessa 53 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta sen kalenterikuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää 63 vuotta, jos työntekijä ei saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) tai maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) mukaista luopumistukea tai muuta omaan työskentelyyn perustuvaa työeläkelakien mukaista etuutta kuin osa-aikaeläkettä tai osittaista varhennettua vanhuuseläkettä. Jos karttumisprosentti muuttuu kalenterivuoden aikana, eläkkeen karttumisen määräytyy keskimääräisen karttumisprosentin mukaan muista kuin vanhuuseläkkeen alkamisen jälkeen ansaituista työansioista. Keskimääräinen karttumisprosentti lasketaan ottamalla karttumisprosentit huomioon niiden kalenterivuoteen sisältyvien kalenterikuukausien lukumäärän suhteessa, joihin karttumisprosentit kohdistuvat.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös työntekijää, joka työskentelee toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa 53 vuotta täytettyään. Tällöin teoreettiseen eläkkeeseen lisätään 1,7 karttumisprosentin ja 1,5 karttumisprosentin erotuksen perusteella laskettu erillinen lisä. Erillinen lisä lasketaan Suomessa ansaittujen työansioiden perusteella.

Vuoden 2025 loppuun saakka 53 vuotta täyttäneen työntekijän eläkevakuutusmaksu määräytyy työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulolain (71/2016) 4 §:n 2 momentissa säädetysti.

5 §

Osa-aikaeläke

Ennen vuotta 1956 syntyneen työntekijän 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sitä ennen alkaneeseen osa-aikaeläkkeeseen sovelletaan 31 päivänä joulukuuta 2016 voimassa olleita säännöksiä ja osa-aikaeläkettä saavan lesken leskeneläkkeen vähentämiseen sovelletaan merimieseläkelain 96 §:ää, sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Lisäksi osa-aikaeläkkeen jälkeiseen muuhun eläkkeeseen sovelletaan merimieseläkelain 23 ja 24 §:ää sekä osa-aikaeläkkeen suuruiseksi vanhuuseläkkeeksi muutetun eläkkeen kustannustenjakoon mainitun lain 159 §:ää, sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön kunkin vuoden työansioista karttuu eläkettä siten kuin merimieseläkelain muuttamisesta annetussa laissa ja tämän lain 4 §:ssä säädetään. Jos osa-aikaeläke on lakkautettuna yhdenjaksoisesti yli kuuden kuukauden ajan, työntekijällä ei ole enää oikeutta osa-aikaeläkkeeseen.

6 §

Työeläkeote

Vuonna 1954—1958 syntyneille työntekijöille lähetetään merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain 81 c §:n 2 momentin mukainen työeläkeote vuonna 2017.

Merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain 81 c §:n mukaista arviota työntekijän taivote-eläkeiästä ei ilmoiteta työeläkeotteilla, jotka lähetetään työntekijöille, joilla merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain (296/2015) voimaantulosäännöksen 3 tai 4 momentin perusteella on oikeus vanhuuseläkkeeseen merimieseläkelain 8 §:ssä säädettyä alinta vanhuuseläkeikää alemmassa alennetussa eläkeiässä.

80/2016

7 §

Vanhuuseläke työttömyyspäivärahan lisäpäivien jälkeen

Sen estämättä, mitä merimieseläkelain muuttamisesta annetussa laissa säädetään, ennen vuotta 1958 syntyneen työntekijän, joka saa työttömyyspäivärahaa työttömyysturvalain (1290/2002) 6 luvun 9 §:ssä tarkoitetun lisäpäiväoikeuden perusteella, oikeuteen jäädä varhennusvähennyksellä vähentämättömälle vanhuuseläkkeelle sovelletaan merimieseläkelain 8 §:n 4 momenttia, 11 §:n 3 momenttia ja 13 §:n 1 momenttia sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2012.

8 §

Kuolevuusperustetäydennys

Eläkekassan tasausvastuuseen siirretään vakuutusteknisen vastuuvelan laskuperusteiden muutoksesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi 31 päivänä joulukuuta 2016 vakavaraisuuspääomasta määrä, joka on merimieseläkelain 202 §:ssä tarkoitetuissa vakuutusteknisen vastuuvelan laskuperusteissa vahvistettu prosenttimäärä 31 päivänä joulukuuta 2015 mennessä karttuneesta vanhuuseläkevastuusta. Prosenttimäärä vahvistetaan sen suuruiseksi, että se vastaa työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) 10 §:ssä tarkoitettua työntekijän eläkelain mukaisissa vastuuvelan tai eläkevastuun laskuperusteissa vahvistettua prosenttimäärää.

9 §

Oikeus eläkkeeseen lisäeläkejärjestelyn eläkeiässä

Jos henkilöllä on työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (69/2016) 8 §:n tai työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 30 b §:n 2 momentin perusteella oikeus vanhuuseläkkeeseen merimieseläkelain 8 §:n mukaista alinta vanhuuseläkeikänsä alemmassa eläkeiässä, on hänellä oikeus samasta ajankohdasta myös merimieseläkelain mukaiseen eläkkeeseen. Tällöin merimieseläkelain mukaista eläkettä vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa varhennetaan ennen työntekijän alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alkua. Tarkemmat säännökset merimieseläkelain mukaisen eläkkeen vähentämisestä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

10 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Tämän lain 8 §:ää sovelletaan kuitenkin jo 31 päivänä joulukuuta 2016.

80/2016

Helsingissä 29 päivänä tammikuuta 2016

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä